

Т. М. Кузик,

здобувач кафедри міжнародної економіки та теорії фінансів,
Львівська державна фінансова академія

ШЛЯХИ АКТИВІЗАЦІЇ ДІЯЛЬНОСТІ СТРАХОВИХ КОМПАНІЙ НА ІНВЕСТИЦІЙНОМУ РИНКУ

В умовах поступового зростання ділової активності на фінансовому ринку вкрай важливою є активізація діяльності страхових компаній.

Інвестиційні операції є невід'ємною частиною страхового бізнесу. Фінансування економіки за рахунок інвестицій страхових компаній є загальноприйнятою світовою практикою. Нерозвиненість страхових компаній, як суб'єктів інвестиційного ринку, стримує економічний розвиток країни.

Загальний обсяг активів сформованих страховими компаніями на 01.01.2011 становив 45 234,6 млн грн, що складає 64,8 % активів фінансових установ. Із таким обсягом активів страхові компанії можуть мати значний вплив на інвестиційні процеси в державі [4].

Вже поспіль п'ять років невід'ємною частиною щорічних звітів про стан і розвиток страхового ринку України є вираз, що «...основною проблемою для страховиків залишається недостатність ліквідних фінансових інструментів для проведення ефективної політики інвестування коштів». Проте чітке розуміння проблеми не призводить до позитивних змін.

Грамотний вибір інструментів для розміщення страхових активів — запорука успіху страхової компанії. В цілому структура активів, якими представлені страхові резерви страхових компаній свідчить про те, що страховики вважають за краще вкладати кошти у банківські депозити, цінні папери і права вимоги до перестраховиків. При цьому необхідно відзначити, що станом на 01.01.2011 понад 45 % загальної суми активів, якими представлені технічні резерви та резерви зі страхування життя припадає на депозити та грошові кошти.

Прибутковість таких інструментів є низькою, тому саме розміщення вільних коштів на депозитних рахунках призводить до невисокої інвестиційної дохідності страховика. Така ситуація пов'язана насамперед із дефіцитом надійних фінансових інструментів для інвестування коштів страхових компаній.

На думку науковців, обмежені обсяги та недосконала структура фінансових накопичень більшості страховиків заважають перетворенню їх на дієвий інститут соціального захисту населення та інвестування української економіки [2].

Сьогодні страхові компанії зайняті відновленням та нарощуванням обсягів продажів і збільшенням частки ринку. Проте, не приділяючи належної уваги управлінню активами й одержанню додаткового інвестиційного доходу не досягти поставлених цілей.

На думку заступника голови Ради Ліги страхових організацій України Олександра Залєтова, недостатній обсяг довгострокових інвестицій в економіку України, у тому числі за допомогою інструментів страхового ринку, істотно гальмує забезпечення конкурентоспроможності вітчизняної економіки, а отже якості життя населення [3].

Питома вага інвестицій страховиків в економіку України за напрямками, визначеними Кабінетом Міністрів України, на кінець I кварталу 2011 року становила 14,8 млн грн, або 0,1 % від загальної суми активів, якими представлені технічні резерви та резерви зі страхування життя. Відповідний показник станом на кінець I кварталу 2010 року становив 47,3 млн грн, або 0,5 %. Такі зміни свідчать про те, що страхові компанії не можуть проводити ефективну політику інвестування коштів в економіку України.

Портфельне розміщення активів страховиків має потребу в оптимізації. Кошти страхових резервів повинні розміщуватися з урахуванням безпечності, прибутковості, ліквідності, диверсифікованості. Інакше страхові компанії можуть опинитися в непростій ситуації, коли частина страхових резервів або нестримно знецінюється, або заблокована на рахунках проблемних банків. Якщо страховик приймає рішення про інвестування своїх вільних коштів, то він розраховує отримати максимальний прибуток, що на сьогодні можливе на фондовому ринку України.

Саме тому, необхідною є допомога держави, зокрема, перегляд, з урахуванням наслідків фінансової кризи, вимог та переліку фінансових інструментів, якими можуть бути представлені резерви страхових компаній, та механізмів такого розміщення. Назрілим є питання щодо введення обмеження на інвестування резервів за певними напрямками активів.

Держава повинна використати інвестиційний потенціал страхових компаній для забезпечення довгострокового економічного розвитку. Перспективним напрямком інвестування активів може бути фінансування розроблення та впровадження високотехнологічного устаткування, іншої інноваційної продукції, ресурсно- та

енергозберігаючих технологій, розвиток інфраструктури туризму, будівництво житла.

Фінансування реального сектору вітчизняної економіки через надійні фінансові інструменти має бути головним пріоритетом під час інвестування коштів страхових компаній.

За умови запровадження накопичувальної системи державного пенсійного страхування значний обсяг пенсійних активів, за оцінками спеціалістів, буде спрямований на розвиток вітчизняної економіки. Страхові компанії вже сьогодні повинні розпочати процес генерування відповідних фінансових інструментів.

Список літератури

1. *Залєтов О. М.* Страховий ринок потребує структурних реформ / Олександр Миколайович Залєтов // Страхова справа. — 2010. — № 1. — С. 10—13.
2. *Козоріз Г. Г.* Проблеми розвитку страхового ринку в Україні / Григорій Георгійович Козоріз // Регіональна економіка. — 2008. — № 2. — С. 182—191.
3. *Ткаченко Н. В.* Фінансова стійкість страхових компаній в умовах глобалізації/ Наталія Володимирівна Ткаченко // Фінанси України. — 2010. — № 3. — С. 82—91.
4. Підсумки діяльності страхових компаній за 2010 рік [Електронний ресурс] / Державна комісія з регулювання ринків фінансових послуг. — Режим доступу до журн. : http://www.dfp.gov.ua/fileadmin/downloads/dpn/sk__2010.pdf

УДК 336.7

Д. В. Кузьменко,

здобувач кафедри менеджменту банківської діяльності,
ДВНЗ «КНЕУ імені Вадима Гетьмана»

ОСОБЛИВОСТІ СТРАТЕГІЇ БАНКІВ НА РИНКУ ПОЗИЧКОВОГО КАПІТАЛУ УКРАЇНИ В ПОСТКРИЗОВИЙ ПЕРІОД

Невпинна глобалізація економічних відносин, загострення конкурентної боротьби між різноманітними економічними агентами, нарощування об'єктивних протиріч у розвитку окремих країн та регіонів обумовлюють необхідність актуалізації існуючих підходів до фінансового забезпечення інвестиційного проце-